

Komplettering av Reumatikertidningens undersökning om rehabilitering

I förra numret av Reumatikertidningen presenterade vi en bred undersökning som visade att cirka 3 000 personer fick ta del av sammanhållen reumatologisk rehabilitering enligt landstingens egna siffror, under år 2003.

Det blir en knapp mätbar siffra i procent, närmare bestämt tre promille. Ca 650 personer fick åka på klimatvård utomlands och ca 850 fick komma till landets enda specialistsjukhus, Spenshult i Halland. Tre landsting valde att inte svara på våra frågor, men nu har det kommit

svar även från Uppsala.

C.a 50 patienter från Uppsala läns landsting beviljades sammanhållen rehabilitering under 2003. En person beviljades sammanhållen rehabilitering vid reumatikersjukhuset Spenshult.

35 patienter fick sammanhållen rehabilitering i varmt klimat (s k klimatvård) under 2003.

Det finns vårdprogram för reumatologisk rehabilitering för alla patienter med inflammatorisk reumatisk sjukdom.

Blekinge läns landsting

Folkmängd 149 889 personer
Blekinge har inte svarat.

Region Skåne

Folkmängd 1 152 697 personer
Skåne har inte svarat

De verkar ha extra dålig koll på rehabiliteringen. Kanske nåt för socialstyrelsen att titta extra på?

Socialstyrelsen:

Landstingen har för dålig koll på rehabiliteringen

Socialstyrelsen har haft regeringens uppdrag att kartlägga tillgången till landstingens habilitering och rehabilitering för vuxna med funktionshinder.

En viktig slutsats i rapporten är att landstingen behöver bli bättre på att samla in data om sin habiliterings- och rehabiliteringsverksamhet för att uppföljningar ska kunna göras.

En del av resultaten som redovisas i rapporten kommer från sammanställningen av den enkät som Socialstyrelsen skickat ut till landets samtliga landsting.

Landstingens möjligheter att redovisa data från verksamheter som bedriver habilitering och rehabilitering uppvisar betydande brister. Så har det t.ex. visat sig svårt eller omöjligt att få veta hur många som får del av habi-

litering och rehabilitering, klargöra behovet av habilitering och rehabilitering, hur långa väntetider som gäller för olika insatser, samt om den lokala fördelningen av habiliterings- och rehabiliteringsresurser.

Förutsättningar för direkta jämförelser föreligger inte, varken beträffande situationen regionalt, eller eventuella förändringar över tid. Den enkät som Socialstyrelsen riktade till landstingen visar att landstingen oftare planerar sin verksamhet för vuxenhabilitering än för rehabilitering.

En tidigare rapport från Socialstyrelsen visade att stimulansbidraget för habilitering och rehabilitering genererade en rad projekt som varit framgångsrika och som bidragit med ny kunskap och nya arbetssätt. Socialstyrelsen har rapporterat om det stora gap som finns mellan behov av och tillgång till rehabilitering för äldre.

Dessutom visar den enkät som nu genomförts att brukarorganisationerna och enskilda brukare ofta rapporterar om bristande tillgång till habilitering och rehabilitering även för andra vuxna med funktionshinder.

Den individuella habiliterings/rehabiliteringsplanen är ett underutnyttjat instrument för att strukturera insatserna. Det är av avgörande betydelse för resultatet av habilitering och rehabilitering att landstingen följer den i hälso- och sjukvårdslagen påbjudna skyldigheten att arbeta med individuella habiliterings-

Rapporten, *Tillgång till habilitering och rehabilitering för vuxna med funktionshinder - en kartläggning* finns i sin helhet på Socialstyrelsens webbplats www.sos.se

Socialstyrelsens slutsatser

- Landstingen saknar i stor utsträckning verksamhetsplaner/program för habilitering och rehabilitering. Enligt brukarnas egen uppfattning finns också brister i tillgänglighet. Området behöver därför utvecklas för att hälso- och sjukvårdslagens intentioner skall bli verklighet.
- Landstingen behöver bli mer medvetna om den lagenliga skyldigheten att arbeta med

individuella habiliterings- och rehabiliteringsplaner och instrumentet behöver användas i mycket större utsträckning än som nu är fallet,

- Landstingens kartläggningar och redovisningssystem omfattar inte habilitering och rehabilitering varför dessa insatser inte går att följa upp på ett godtagbart sätt, varken beträffande behov eller resurser. Landstingen

behöver intensifiera sitt arbete med att identifiera habiliterings- och rehabiliteringsbehov hos enskilda och grupper av personer med funktionshinder och bygga upp system för resultatuppföljning

- Bemötandet av personer med funktionshinder behöver förbättras ytterligare

Socialstyrelsen tänker fortlöpande följa sjukvårdshuvudmännens arbete med att kartlägga behov av habilitering och rehabilitering och att upprätta organisationsplaner. Man ska också utarbeta allmänna råd gällande habilitering, rehabilitering och hjälpmedel till stöd för sjukvårdshuvudmännen.